

Ad Soyadı:

Bölümü: Matematik

NOTU

Numarası:

Dersin Adı: Analiz IV

İmza:

Sınav Tarihi: 31 Mayıs 2017

Her soru eşit değerdedir. Yalnızca 5 soruyu cevaplayınız. Süre 100dk.

1. $f(x, y, z) = x + 2y - 2z$ fonksiyonunun $x^2 + y^2 + z^2 = 25$ küresi üzerindeki maksimum değeri , minimum değeri olur.

$$g(x, y, z) = x^2 + y^2 + z^2 - 25$$

$$\nabla f = \lambda \nabla g \Rightarrow 1 = \lambda 2x, 2 = \lambda 2y, -2 = \lambda 2z, g(x, y, z) = 0$$

$$\lambda \neq 0 \text{ olur, aksi halde } 1=0 \Rightarrow x = \frac{1}{2\lambda}, y = \frac{1}{\lambda}, z = -\frac{1}{\lambda}.$$

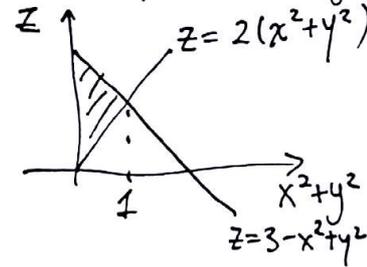
$$2x = y = -z, g(x, 2x, -2x) = x^2 + 4x^2 + 4x^2 - 25 = 0$$

$$9x^2 = 25 \Rightarrow x = \pm \frac{5}{3}, y = \frac{10}{3}, z = -\frac{10}{3}, f\left(\frac{5}{3}, \frac{10}{3}, -\frac{10}{3}\right) = \frac{45}{3} = 15$$

$$x = -\frac{5}{3}, y = -\frac{10}{3}, z = \frac{10}{3}, f\left(-\frac{5}{3}, -\frac{10}{3}, \frac{10}{3}\right) = -\frac{45}{3} = -15$$

2. $z = 3 - x^2 - y^2$ ve $z = 2x^2 + 2y^2$ paraboloidleri arasında kalan bölgenin hacmi olur.

$$3 - x^2 - y^2 = 2x^2 + 2y^2 \Rightarrow x^2 + y^2 = 1$$

$$\begin{aligned} \text{Hacim} &= \iint_{x^2+y^2=1} \int_{z=2(x^2+y^2)}^{3-x^2-y^2} 1 \, dV = \int_0^{2\pi} \int_0^1 \int_{z=2r^2}^{3-r^2} r \, dz \, dr \, d\theta \\ &= \int_0^{2\pi} \int_0^1 r (3 - 3r^2) \, dr \, d\theta = \int_0^{2\pi} \left[\frac{3r^2}{2} - \frac{3r^4}{4} \right]_0^1 \, d\theta \\ &= \int_0^{2\pi} \left(\frac{3}{2} - \frac{3}{4} \right) \, d\theta = \frac{3}{4} \cdot 2\pi = \frac{3\pi}{2} \end{aligned}$$

3. $f(x, y) = \sqrt[3]{xy}$ için (a) $f_x(0,0) = \text{}$ ve $f_y(0,0) = \text{}$ olur (Kısmi türevler yoksa boşluğa YOK yazın). (b) f fonksiyonu $(0,0)$ noktasında türetilebilirdir: (Doğru, Yanlış). Gösterin.

$$a) f_x(0,0) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(h,0) - f(0,0)}{h} = 0, f_y(0,0) = 0.$$

$$b) \frac{|f(x,y) - f(0,0) - f_x(0,0)x - f_y(0,0)y|}{\sqrt{x^2+y^2}} = \frac{|\sqrt[3]{xy}|}{\sqrt{x^2+y^2}}$$

$$\lim_{\substack{(x,y) \rightarrow (0,0) \\ y=kx^2}} \frac{|\sqrt[3]{xy}|}{\sqrt{x^2+y^2}} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{|x| \sqrt[3]{k}}{|x| \sqrt{1+k^2}} = \frac{\sqrt[3]{k}}{\sqrt{1+k^2}}$$

Limit k 'ya bağlı olduğundan, $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{|\sqrt[3]{xy}|}{\sqrt{x^2+y^2}}$ limiti yoktur. f türetilemez!

4. $z = x^2 - 2xy + 3y^2 + 8y$ yüzeyinin (a) (a, a, b) noktasındaki teğet düzleminin denklemi

$(4a+8)(y-a) - (z-b)$, (b) bu teğet düzlemin xy -düzlemine paralel olması için $a = -2$.

$$\vec{n} = (2x-2y)\mathbf{i} + (-2x+6y+8)\mathbf{j} - k \quad | \quad (x, y, z) = (a, a, b)$$

$$\vec{n} = (4a+8)\mathbf{j} - k.$$

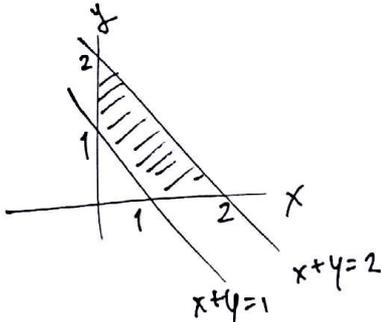
Teğet düzlem denklemi: $(4a+8)(y-a) - (z-b) = 0$

b) Teğet düzlemin xy -düzlemine paralel olması için normalinin k vektörüne paralel olması gerek.

Yani $4a+8=0 \quad a=-2$.

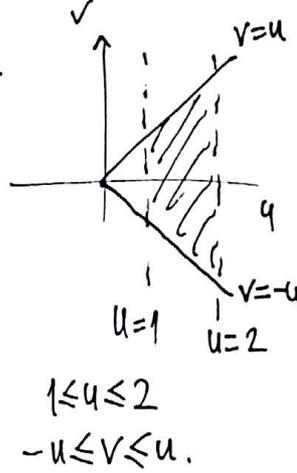
5. B , birinci bölgede $x+y=1$, $x+y=2$ doğruları ve koordinat eksenleri tarafından sınırlanan bölge olsun.

$$\iint_B \frac{(x-y)^2}{x+y} dA = \frac{7}{9}. \quad (\text{İpucu } u=x+y, v=x-y \text{ dönüşümünü uygulayın})$$

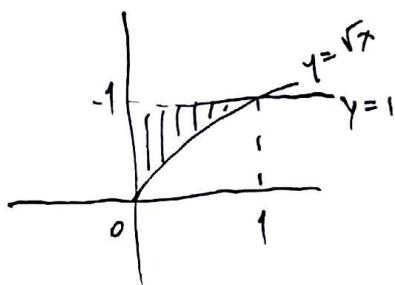
$$\begin{aligned} x+y=1 &\Rightarrow u=1, & x+y=2 &\Rightarrow u=2. \\ x=0 &\Rightarrow u=y, v=-y, & & v=-u \\ y=0 &\Rightarrow u=x, v=x, & & v=u. \end{aligned}$$

$$\frac{\partial(x,y)}{\partial(u,v)} = \frac{1}{\begin{vmatrix} u_x & u_y \\ v_x & v_y \end{vmatrix}} = \frac{1}{-1-1} = -\frac{1}{2}.$$

$$\begin{aligned} \text{Integral} &= \int_{u=1}^2 \int_{v=-u}^u \frac{v^2}{u} \left| -\frac{1}{2} \right| dv du = \frac{1}{2} \int_1^2 \left. \frac{v^3}{3u} \right|_{-u}^u du = \frac{1}{6} \int_1^2 \frac{2u^3}{u} du \\ &= \frac{1}{3} \int_1^2 u^2 du = \left. \frac{u^3}{9} \right|_1^2 = \frac{7}{9}. \end{aligned}$$

6. $\int_0^1 \int_{\sqrt{x}}^1 e^{y^3} dy dx = \frac{e-1}{3}$. (İpucu: integralin sırasını değiştirin.)

$$\begin{aligned} 0 \leq y \leq 1 \\ 0 \leq x \leq y^2 \\ \int_0^1 \int_{\sqrt{x}}^1 e^{y^3} dy dx &= \int_0^1 \int_0^{y^2} e^{y^3} dx dy = \int_0^1 e^{y^3} y^2 dy = \\ &= \int_0^1 e^u \frac{du}{3} = \left. \frac{e^u}{3} \right|_0^1 = \frac{e-1}{3}. \end{aligned}$$